

הלבות אסורי מזבח

יש בכללן ארבע עשרה מצוות ארבע מצוות עשה, ועשר מצוות לא תעשה; וזה הוא פרטן: (א) להקריב כל הקרבנות תמימים; (ב) שלא להקדיש בעל מום למזבח; (ג) שלא ישחט; (ד) שלא יזרק דמו; (ה) שלא יקטיר חלב; (ו) שלא יקריב בעל מום עובר; (ז) שלא יקריב בעל מום, אפלו בקרבנות הגויים; (ח) שלא יטיל מום בקדשים; (ט) לפדות פסולי המקדשין; (י) להקריב מיום השמיני והלאה; (יא) שלא להקריב אתנן ומחיר; (יב) שלא להקטיר שאור ודבש; (יג) למלח כל הקרבנות; (יד) שלא להשבית המלח מעל הקרבנות. ובאור מצוות אלו בפרקים אלו.

הלבות אסורי מזבח פרק א

א. מצוות עשה להיות כל הקרבנות תמימין ומבחרין שנאמר "תמים יהיה לרצון" (ויקרא כב, כא), זו מצוות עשה. וכל המקדיש בהמה שיש בה מום לגבי המזבח עובר בלא תעשה, ולוקה על הקדשו: שנאמר "כל אשר-בו מום, לא תקריבו" (ויקרא כב, כ) מפני השמועה למדו, שזו אזהרה למקדיש בעלי מומין. אפלו הקדישו לדמי נסכים לוקה, שבזיון קדשים הוא.

ב. המתכונן לומר שלמים ואמר עולה, עולה ואמר שלמים לא אמר כלום: עד שיהיה פיו ולבו שווים. לפיכך המתכונן לומר על בעל מום עולה והקדישו שלמים, או שלמים ואמר עולה אף על פי שנתכונן לאסור, אינו לוקה.

ג. מי שדמה שמתר להקדיש בעל מום למזבח, והקדיש הרי זה קדוש, ואינו לוקה.

ד. השוחט בעל מום לשם קרבן לוקה, שהרי נאמר בבעלי מומין "לא-תקריבו אלה, לה'" (ויקרא כב, כב); ומפי השמועה למדו, שזו אזהרה לשוחט. וכן הזורק דם בעלי מומין על המזבח לוקה, שהרי נאמר בהן "לא תקריבו לה'" (ויקרא כב, כד): מפני השמועה למדו, שזו אזהרה לזורק.

ה. וכן המקטיר אמורי בעלי מומין על המזבח לוקה, שנאמר "ואשה, לא-תתנו מהם על-המזבח" (ויקרא כב, כב): אלו החלבים. נמצאת למד שאם הקדיש בעל מום, ושחטו, וזרק דמו, והקטיר אמוריו לוקה ארבע מלקיות.

ו. אחד בעל מום קבוע, או בעל מום עובר אם הקריבו, עובר בכל אלו: שנאמר "לא-תזבח לה' אלהיך שור ושה, אשר יהיה בו מום" (דברים יז, א) מפני השמועה למדו, שזו אזהרה לבעל מום עובר. כגון שהיה בבהמה גרב לח, או חזזית אם הקריבה, לוקה.

ז. ולא קרבנות ישראל בלבד, אלא אף קרבנות הגויים אם הקריבין והן בעלי מומין, לוקה: שנאמר "ומיד בן-נכר, לא תקריבו את-לחם אלהיכם מכל-אלה" (ויקרא כב, כה).

ח. המטיל מום בקדשים, כגון שסמה עינו או קטע ידו לוקה: שהרי נאמר בקרבן "כל-מום לא יהיה-בו" (ויקרא כב, כא) מפני

השמועה למדו, שזו אזהרה שלא יתן בו מום. ואינו לוקה אלא בזמן שבית המקדש קיים שהרי היה ראוי לקרבן, ופסלו; אבל בזמן הזה אף על פי שעבר בלא תעשה, אינו לוקה. הטיל מום בקדשים, ובא אחר והטיל בה מום אחר השני אינו לוקה.

ז. אחד המטיל מום בקדשים עצמן, או בתמורתן חוץ מן הבכור ומן המעשר: שהמטיל מום בתמורתן אינו לוקה לפי שאינו ראויין לקרבן, כמו שיתבאר במקומו. וכן המטיל מום בתשיעי שלטעות עשירי, אינו לוקה.

י. המקדיש בעלת מום למזבח אף על פי שלוקה הרי זו נתקדשה, ותפדה בערך הפוהן, ותצא לחלין, ויביא בדמיה קרבן. וכן הדין, בבחמת קדשים שנפל בה מום. ומצות עשה היא לפדות קדשים שנלד בהן מום, ויצאו לחלין ויאכלו: שנאמר "רק בכל-אות נפשך תזבח ואכלת בשר" (דברים יב, טו) מפי השמועה למדו, שהכתוב מדבר בפסולי המקדשין שיפדו. וכבר בארנו בערכין שזה שנאמר "ואם, כל-בהמה טמאה, אשר לא-יקריבו ממנה קרבן, לה'" (ויקרא כז, יא), שהוא מדבר בבעלי מומין שיפדו.

יא. מה בין בעלת מום קבוע, לבעלת מום עובר: שהמקדיש בעלת מום קבוע, אם ילדה והיא קדש יפדה הולד; ויצא לחלין, אף על פי שהוא תמים, כדי שלא יהיה טפל, חמור מן העיקר. ואם נתעברה קדם שתפדה, וילדה אחר פדיון הולד חלין. ואם מתה קדם שתפדה נפדית אחר שתמות, שהרי לא חלה קדשה גמורה על גופה אלא על דמיה: מפני שהיתה בעלת מום קבוע.

יב. אבל המקדיש בעלת מום עובר, או תמימה ואחר שהקדישה נלד לה מום קבוע אם מתה קדם שתפדה, תקבר כשאר הקדשים התמימים: מפני שהיא צריכה העמדה והערכה, כמו שבארנו בערכין. ואם נשחטה קדם שתפדה הרי זו נפדית כל זמן שהיא מפרקסת, ואחר כך תאכל. ואם ילדה, יקרב ולדה. נתעברה קדם שתפדה, וילדה אחר שנפדית הולד אסור, ואינו נפדה.

יג. אלא כיצד יעשה: סמוך לפדיון אמו, מתפס זה הולד לשם אותו הזבח לפי שאינו יכול להקריבו מפות אמו, מפני שבא מפות קדשה דחוייה.

יד. כל פסולי המקדשין כשיפדו, מתר לשחט אותן בשוק הטבחים, ולמכור אותן שם בשוק, ולשקל בשרם בליטרה כשאר החלין חוץ מן הבכור ומן המעשר: מפני שמכירתם בשוק, מוסיף בדמיהן, שאר הקדשים שדמיהן חוזרין להקדש, שהרי מביא בדמיהן בהמה אחרת מוכרין אותן בחלין בשוק; אבל הבכור והמעשר, שאין דמיהן להקדש אלא נאכלין במומן כמו שיתבאר אין שוחטין אותם בשוק הטבחים, ואין מוכרין אותם שם.

טו. אפלו התפס בכור לבדק הבית אינו נשקל בליטרה, ולא ימכר בשוק: שאינו יכול להתפס, אלא דבר הקנוי לו קנין גמור.